

Voorstel voor	Algemeen bestuur	
Vergaderdatum	27 november 2019	
Onderwerp	Anti-afhaak Solidus Solutions: afwijzen verzoek	
Agendapunt	9	
Kenmerk	B2019/3018	
Portefeuillehouder	D.J.E. Liefers	
Opsteller/indiener	P. Donker p.donker@vechtstromen.nl 088 2203573 Jos Jogems j.jogems@vechtstromen.nl 088 2203140	D. de Vente
Vertrouwelijkheid	Nee	

Routing	Besluit
Advies commissie Financiën en Beleidsuitvoering 13 november 2019	Akkoord met doorgeleiding naar algemeen bestuur als hamerstuk.
Besluit algemeen bestuur 27 november 2019	De bevoegdheid tot het afwijzen van een anti-afhaaksubsidie ligt bij het algemeen bestuur.

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. het verzoek van Solidus Solutions Board BV (vanaf hier: Solidus Solutions) om een anti-afhaaksubsidie te verstrekken voor het jaar 2020, af te wijzen.

II. Inleiding / kader

De hoogte van het tarief van de zuiveringsheffing in combinatie met de beschikbare technische middelen maakt het voor steeds meer bedrijven, die veel afvalwater afvoeren naar een zuivering van het waterschap, aantrekkelijker om het afvalwater zelf te gaan (voor)zuiveren. Het betreft hier het zogenaamde 'afhaken'.

Het is van belang de consequenties van dit afhaken te beoordelen op de effecten voor de zuivering. Bepaalde afvalwaterstromen van bedrijven zijn van belang voor de doelmatige werking van een rioolwaterzuiveringsinstallatie (verder: rwzi) waarop wordt afgevoerd. Daarnaast is het zaak de mogelijke gevolgen van afhaken voor het tarief van de zuiveringsheffing in ogenschouw te nemen.

Tegen een verlies van belastinginkomsten, als gevolg van afhaken, staat geen recht evenredige daling van de (exploitatie)kosten van de zuivering. Dit betekent dat de kosten over minder vervuilingseenheden moeten worden verdeeld en dus dat het tarief voor de zuiveringsheffing voor de overblijvende (gebonden) lozers stijgt.

In de periode 2013 tot en met 2017 heeft Solidus Solutions (voorheen Smurfit Kappa Solid Board) uit Coevorden een zogenaamde anti-afhaaksubsidie ontvangen.

In 2018 is deze subsidie onder gelijkblijvende voorwaarden met twee jaar verlengd tot en met 2019.

Eind augustus van dit jaar heeft Solidus Solutions verzocht de anti-afhaaksubsidie met nog één jaar te verlengen. Het schriftelijke verzoek is als bijlage bijgevoegd.

III. Beoogd effect

Een besluit nemen op het verzoek van Solidus Solutions de anti-afhaaksubsidie met één jaar te verlengen.

IV. Argumenten

Solidus Solutions heeft schriftelijk aangegeven in 2021 af te haken

De anti-afhaaksubsidie aan Solidus Solutions is in 2018 verstrekt met terugwerkende kracht van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2019 (twee jaar). Hiermee werd de bestaande subsidierelatie, die eindigde in 2017 met twee jaar voortgezet. Dit onder andere met het oog op de toen voorgestelde wijzigingen van het belastingstelsel voor de waterschappen.

De oorspronkelijke voorstellen tot een wijziging van het belastingstelsel hebben geen doorgang gevonden en nu Solidus Solutions heeft bevestigd te willen afhaken. Er is voor het waterschap, gelet op het doel van het verstrekken van een anti-afhaaksubsidie, geen belang meer om nog een anti-afhaaksubsidie te verstrekken en daarmee de subsidie met nog een jaar te verlengen.

De doelmatige werking rwzi Coevorden is niet in geding en er ontstaat ruimte voor nieuwe lozers

Het afvalwater van Solidus Solutions heeft een gunstige samenstelling en bevat makkelijk afbreekbare stoffen. De verwijdering van stikstof en fosfaat op de rwzi kan mede hierdoor efficiënt en doelmatig plaatsvinden. Het afvalwater van Solidus Solutions heeft zodoende een positieve bijdrage op de doelmatige werking van rwzi Coevorden. Dit betekent echter niet dat het afhaken van Solidus Solutions de doelmatige werking van de zuivering in gevaar zou brengen. Per saldo zullen de zuiveringsprestaties van de rwzi waarschijnlijk weinig veranderen.

De rwzi Coevorden zuivert meer water dan de (ontwerp)capaciteit. Er is nu, inclusief de aanvoer van Solidus Solutions, niet of nauwelijks ruimte voor extra aanvoer van nieuwe (bedrijfs)lozingen op de rwzi. Als Solidus Solutions afhaakt komt de belasting van de rwzi weer ruim onder de ontwerpbelasting, waardoor er in de rwzi meer ruimte komt voor het zuiveringsproces.

Het waterschap heeft de mogelijkheid een anti-afhaaksubsidie te verstrekken, het is echter geen verplichting

Het afhaken van bedrijven en de daarmee gepaard gaande kostenstijging voor overige (gebonden) lozers is een landelijk onderkend probleem.

Om de effecten van het afhaken te bestrijden is een bevoegdheid gecreëerd, die waterschappen in staat stelt subsidie te verlenen aan potentiële afhakers (artikel 122d, lid 5, Waterschapswet). Het doel van een subsidie is het blijvend afvoeren van afvalwater op de rwzi van het waterschap, zodat een stijging van het tarief van de zuiveringsheffing zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Artikel 122d, vijfde lid, Waterschapswet noemt geen bevoegd bestuursorgaan voor het verstrekken van de subsidie. Gelet op de hoofdregel van artikel 56 in samenhang met artikel 77 Waterschapswet berust de bevoegdheid tot het verstrekken van de subsidie en het bepalen van de hoogte daarvan dan in principe bij het algemeen bestuur. Deze bevoegdheid is niet gedelegeerd aan het dagelijks bestuur.

Het is nadrukkelijk een bevoegdheid om een subsidie te verlenen en geen recht om een subsidie te ontvangen. Er is sprake van bestuurlijke afwegingsruimte.

Er is een bestendige lijn voor het beoordelen van verzoeken om een anti-afhaaksubsidie

Er is de laatste jaren een bestendige lijn ontwikkeld voor het verstrekken van de subsidie. Per geval wordt beoordeeld of door middel van een subsidie de bezettingsgraad van rwzi's op peil kan worden gehouden en de doelmatige werking van rwzi's kan worden bevorderd, onder het gelijktijdig beperken van een stijging van het tarief van de zuiveringsheffing voor de resterende belastingbetalers (de zogenaamde gebonden lozers). Daarnaast is het (inherente) doel van het verstrekken van een anti-afhaaksubsidie om het afhaken van bedrijven te voorkomen en stoffen te laten blijven afvoeren naar een rwzi, en dit voor een zo lang mogelijke termijn. Nu Solidus Solutions te kennen heeft gegeven af te haken is er geen reden meer om de anti-afhaaksubsidie toe te kennen.

V. Risico's en kanttekeningen

Gemeente is bevoegd gezag wat betreft de mogelijkheid om zelf voor te zuiveren

De gemeente Coevorden is het bevoegd gezag als het gaat om de omgevingsvergunning die het mogelijk moet maken dat Solidus Solutions zelf kan (voor) zuiveren. Het waterschap is adviseur bij deze omgevingsvergunning gelet op de (rest) afvoer via de riolering op de rwzi. Het bevoegd gezag moet nog beslissen op de omgevingsvergunning voor het (voor) zuiveren.

Afhaken door Solidus Solutions is reëel

Gedeeltelijk zelf zuiveren is voor Solidus Solutions goedkoper dan het afvalwater door het waterschap te laten zuiveren. Ook bij een aantal andere kartonfabrieken, onder andere van Solidus Solution zelf, wordt (gedeeltelijk) zelf gezuiverd. Solidus Solutions heeft in zijn verzoek schriftelijk bevestigd dat het bedrijf in 2021 afhaakt.

Bezwaar en beroep mogelijk tegen het afwijzen van het verzoek om een subsidie

Solidus Solutions kan tegen het afwijzen van het verzoek om een subsidie te verstrekken in bezwaar en beroep. Het besluit van het waterschap wordt door de bestuursrechter terughoudende getoetst, gelet op de bestuurlijke afwegingsruimte ten aanzien van dit onderwerp.

VI. Financiën

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de effecten van het al dan niet verstrekken van een anti-afhaaksubsidie aan Solidus Solutions. Er is gerekend met het tarief zuiveringsheffing 2020, zoals deze is opgenomen in de concept programmabegroting 2020 die in het algemeen bestuur van 27 november wordt behandeld.

Effecten van wel/niet afhaken in relatie tot begroting 2020

	Wel afhaaksubsidie	Geen afhaaksubsidie	Mutatie	%
Zuiveringsheffing				
Aantal v.e.'s	1.132.500	1.113.500	-19.000	- 1,7%
Benodigde opbrengst zuiveringsheffing	€ 59.060.000	€ 58.820.000	€ -240.000	-0,4%
Tarief	€ 52,15	€ 52,82	0,67	1,3%

Het zelf voorzuiveren door Solidus Solutions zou een vermindering van ongeveer 19.000 vervuilingseenheden geven op een totaal van 1.132.500 vervuilingseenheden (programmabegroting 2020). Dit betekent een daling van circa 1,7% aan vervuilingseenheden en een daarmee samenhangende daling van de belastingopbrengsten van rond de € 1 miljoen.

Gelijktijdig zouden de lasten zuiveringsbeheer met ongeveer € 240.000 dalen, aangezien er geen subsidie hoeft te worden verstrekt (daling van circa 0,4%). Het gevolg van deze effecten is een autonome stijging van het tarief van de zuiveringsheffing met circa € 0,67.

Het daadwerkelijke effect van het afwijzen van de anti-afhaaksubsidie is een eenmalig voordeel van ongeveer €240.000 op het budget voor de anti-afhaaksubsidie in 2020. Het is namelijk de verwachting dat het creëren van een voorzuivering door Solidus Solutions geheel 2020 zal duren. Hierdoor zal de daling van 19.000 v.e.'s nog niet plaatsvinden in 2020 en wordt er het volledige aantal v.e.'s aan zuiveringsheffing geïnd.

VII. Communicatie

Het besluit tot het verstrekken van subsidie wordt na besluitvorming in het algemeen bestuur aan Solidus Solutions bekendgemaakt.

Kernboodschap

Vechtstromen stopt met de zogenoemde afhaaksubsidie voor het bedrijf Solidus Solutions in Coevorden. Het bedrijf zal vanaf 2020 zijn afvalwater niet langer meer afvoeren naar de rioolwaterzuivering te Coevorden, maar zelf gaan zuiveren met een eigen installatie. Hierdoor heeft het voor het waterschap geen zin meer om een subsidie toe te kennen.

Waterschappen kunnen in bijzondere, wettelijk omschreven, gevallen bedrijven een zogenaamde afhaaksubsidie toekennen, zodat bedrijven hun afvalwater blijven afvoeren naar een rioolwaterzuivering en het niet zelf gaan zuiveren.

Het doel van een subsidie is het blijvend afvoeren van stoffen op een rioolwaterzuivering van het waterschap, zodat een stijging van het tarief van de zuiveringsheffing zoveel mogelijk wordt voorkomen. Ook heeft bedrijfsafvalwater vaak een gunstige samenstelling voor het zuiveringsproces op een rioolwaterzuivering.

VIII. Uitvoering

Procedureel – eerder genomen besluiten

	Datum	Inhoud	Documentnummer
1.	9 oktober 2012	Verstrekken subsidie aan Smurfit Kappa (nu Solidus Solutions) voor de periode 1 januari 2013 tot en met 31 december 2017	3301u/Bmo/pd/2012
2.	1 juli 2015	Verstrekken subsidie aan Pentair X-flow B.V. voor de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2023	B2015/u689
3.	17 oktober 2018	Verstrekken subsidie aan Solidus Solutions met terugwerkende kracht, vanaf 1 januari 2018 tot en met 31 december 2019 (2 jaar) onder dezelfde voorwaarden als waaronder in de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2017 een subsidie is verstrekt	B2018/u2454
4.	17 oktober 2018	Afwijzen verzoek anti-afhaaksubsidie Grolsch	B2018/u2455

IX. Bijlage(n)

1. Aanvraag Solidus (zonder bijlagen).
2. Beschikking afwijzing verzoek anti-afhaaksubsidie.